

Výročná správa za rok 2020

AGRO-RACIO s.r.o. Liptovský Mikuláš

Ing. Ľubomír Rakyta
konateľ spoločnosti

Peter Mäsiar
konateľ spoločnosti

Liptovský Mikuláš, 26. 03. 2021
Vypracovala: Majerčiaková

Slovenské poľnohospodárstvo prechádza komplikovaným prerodom. Novým fenoménom popri požiadavke ekologického pestovania rastlín a humanizovaných chovov zvierat sa stalo hľadanie oáz pokojného života na vidieku. Na otázku, aký chceme mať poľnohospodársky vidiek 21. storočia, si stále dosť dobre nevieme odpovedať. Pritom je jasné, že odpoveď je ukrytá v tom, aké podniky budú tvoriť a reprezentovať slovenské poľnohospodárstvo, kde budú situované v rámci katastrov obcí a čo bude jadrom ich hospodárenia na pôde.

Poľnohospodárstvo primárne pracuje s výrobnými faktormi, ktoré majú živý, biologický charakter. V tom sa uvedené odvetvie líši od iných odvetví národného hospodárstva.

Poľnohospodárstvo využíva prírodné zdroje, avšak na rozdiel od niektorých iných odvetví primárneho sektora národného hospodárstva ich aj udržiava a obnovuje. Aby mohlo plniť tieto funkcie, musí byť životaschopné a ziskové.

Charakteristickým znakom poľnohospodárstva je skutočnosť, že výrobný proces vyžaduje určitý čas trvania, na ktorý vplyva striedanie ročných období. Produkčný proces je teda sezónny, s čím súvisí aj sezónnosť a nerovnomernosť tržieb podniku v rámci jedného roka ale aj v rámci niekoľkých rokov po sebe. Dobrý poľnohospodár je ten, ktorý už včera vedel, čo bude pestovať zajtra.

Mnohí poľnohospodári vybudovali úspešný podnik, ale nemal kto po nich prebrať vedenie. Našťastie to nie prípad spoločnosti AGRO-RACIO s.r.o. Liptovský Mikuláš, kde nastúpila mladá generácia ľudí, ktorí v nej vyrástli, získali vedomosti a majú k nej vzťah, čo je predpokladom pre ďalšie pokračovanie spoločnosti.

Výročná správa hodnotí činnosť a ekonomiku spoločnosti v roku 2020. Jej neoddeliteľnou súčasťou sú informácie uvedené v účtovnej závierke, v poznámkach a prehľade peňažných tokov k účtovnej závierke uvedeného účtovného obdobia, tiež správa nezávislého audítora z overenia ročnej účtovnej závierky zostavenej k 31.12.2020.

Spoločnosť AGRO-RACIO s. r. o. vznikla 14.10.1999. Činnosť vykonáva v prenajatých priestoroch spoločnosti AGRO-INVEST AR, s. r. o. Liptovský Mikuláš na základe zmluvy o dlhodobom prenájme hospodársky dvor Svätý Kríž, kde realizuje rastlinnú a živočíšnu prvovýrobu a kde po rekonštrukcii a prístavbe administratívnej budovy sa presťahovalo aj vedenie spoločnosti. Nehnuteľnosť v Liptovskom Mikuláši slúži na uskladnenie sezónnych poľnohospodárskych strojov.

Spoločnosť nenadobudla vlastné akcie, dočasné listy, ani obchodné podiely.

Spoločnosť nemá organizačnú zložku v zahraničí.

V oblasti výskumu a vývoja v roku 2020 neboli vynaložené žiadne náklady

Pôda je prírodný zdroj našich potravín, ktorá má nevyčísliteľnú hodnotu. Je zdrojom potravín nielen pre ľudí, ale aj pre hospodárske zvieratá. Je to variabilný prostriedok, ktorý sa v regiónoch líši svojou úrodnosťou, má rôzne fyzikálne vlastnosti a potrebuje špeciálne úpravy, čo ovplyvňuje náklady podnikov.

Pre zabezpečenie základného výrobného nástroja, teda pôdy, je dôležité administratívne zvládnutie správy nájomných zmlúv, sledovanie končiacej doby nájmu, sledovanie zmien údajov v katastri nehnuteľnosti a dôsledná evidencia dokladov súvisiacich s prenajatými pozemkami. V neposlednom rade je to aj účinná a správna komunikácia s prenajímateľmi pôdy a pružné reagovanie na ich požiadavky.

Spoločnosť AGRO-RACIO, s. r. o. obhospodaruje prenajatú poľnohospodársku pôdu v regióne Liptova na základe nájomných zmlúv s vlastníkmi pôdy a Slovenským pozemkovým fondom v celkovej výmere 3 887 ha, na ornú pôdu pripadá 1 765 ha, zvyšných 2 122 ha tvoria lúky a pasienky zaradené do horskej výrobnnej oblasti, čo predurčuje charakter výroby najmä v produkcii objemových krmovín.

V roku 2020 spoločnosť kúpila pozemky a poľnohospodársku pôdu o výmere 12,6 ha v celkovej hodnote 35,5 tis.

VÚB a.s. poskytla v roku 2020 spoločnosti úver na refundáciu nakúpenej pôdy, ktorý môže čerpať do výšky 80 tis.€ , bolo vyčerpané 45 tis.€

Celkový úbytok pôdy oproti roku 2019 je 94 ha. Z dôvodu úpravy LPIS je to približne 1 ha, vydanie pôdy iným užívateľom 93 ha. Najväčší úbytok v rámci vydania pôdy vznikol voči spoločnosti Tatra Forest Slovakia s.r.o. Liptovský Mikuláš – 35ha TTP a úbytok výpoveďou od pozemkového spoločenstva Sokolče 28 ha ornej pôdy.

Rastlinná výroba

Základom každého dobre fungujúceho poľnohospodárskeho podniku je pôda. Plánujeme, aby medzi pestovanými plodinami porástla plocha krmovín, hrachu a pohánky, ustúpila repka.

Spesťenie je vyvolané snahou dosiahnuť harmóniu, symbiózu pestovaných plodín a zároveň predávať na trhu to, čo žiada spotrebiteľ. Ten sa chce zdravšie stravovať a objednáva pohánku, osivári chcú osivo d'ateliny a lúčnych tráv, pretože čoraz viac poľnohospodárov sa púšťa do obnovy trávnych porastov.

Samozrejme je tu snaha zlepšiť produkciu kvalitných krmív pre vlastnú živočíšnu výrobu.

Nie je však v silách poľnohospodárov predísť zničeniu úrody pri nepriaznivých poveternostných alebo klimatických podmienkach.

Nížšiu úrodu sme v porovnaní s predošlým rokom dosiahli pri všetkých plodinách.

Nepriaznivé poveternostné podmienky, ktoré nás nastali od skorej suchej a veľmi chladnej jari nás sprevádzali až do žatvy. Nepriaznivé počasie sa podpísalo aj na kvalite dopestovanej produkcie.

Repka olejná

rok 2019 2,35 t/ha priemerná realizačná cena 357 € výmera 432 ha

rok 2020 2,18 t/ha priemerná realizačná cena 371 € výmera 294 ha

Pšenica

rok 2019 7,01 t/ha priemerná realizačná cena 156 € výmera 392 ha

rok 2020 5,81 t/ha priemerná realizačná cena 165 € výmera 505 ha

Raž

rok 2019 6,34 t/ha priemerná realizačná cena 147 € výmera 308 ha

rok 2020 5,42 t/ha priemerná realizačná cena 135 € výmera 281 ha

Jačmeň

rok 2019 6,48 t/ha výmera 70 ha – krmivo pre ŽV

rok 2020 6,01 t/ha výmera 80 ha – krmivo pre ŽV

Živočíšna výroba

Pohľad spoločnosti na úlohu poľnohospodárov sa mení. Rastie dopyt po tradičných potravinách – jahňacine, mladej hovädzine, vajíčkach od voľne chovaných sliepok, výrobkoch z ovčieho mlieka.

Spoločnosť zareagovala na atmosféru doby a v decembri otvorila v Galovanoch predajňu, kde poskytuje okrem vajíčok z vlastného podstielkového chovu aj mliečne a mäsové výrobky. Partnermi sú salaš Krajinka, Liptovská mliekareň a Agrodružstvo Krivá.

Spracúvajú mlieko a zvieratá, ktoré boli dochované v našej spoločnosti. Ide o to aby sme podčiarkli pôvod potravín spoločnosti AGRA-RACIA, pripomenuli čerstvosť, minimálnu uhlíkovú stopu a pestovateľskú, či chovateľskú šikovnosť ľudí regiónu.

Ďalším cieľom je snaha zlepšovať produkciu kvalitných krmív pre vlastnú živočíšnu výrobu, pretože základom pre výrobu mlieka je dobrá kondícia zvierat vyplývajúca nielen z výdatnej paše, ale aj z dostatku krmív mimo vegetácie.

Rok 2020 bol mimoriadne špecifický. Súvisí to s pandémiou, ktorá neobišla ani oblasť živočíšnej výroby. Pokles dojníc a ostatného hovädzieho dobytku spôsobil nižšiu produkciu mlieka a samozrejme tržieb.

Produkcia mlieka predstavuje v roku 2020 približne 4 210 tis. litrov kravského a 302 tis. litrov ovčieho mlieka.

Spoločnosť sa rozhodla oživiť aj chov ošípaných.

Hovädzí dobytok tvorí stádo 1 537 kusov, z toho je 605 dojníc a 270 kráv bez trhovej produkcie mlieka, chováme 1 510 bahníc so špecializáciou na mlieko a príslušné kategórie, celkom 2 230 kusov. V šľachtiteľskom chove produkuje plemenné barany a ovce mäsového typu. Spoločnosť chová sliepky 121 kusov a oživila chov ošípaných spolu 25 kusov, z toho základné stádo kanec 1 kus, matky 10 kusov

	rok 2020 v tis.€	rok 2019 v tis.€	ročný rozdiel v tis.€
Tržby za mlieko	1 796	2 013	-217
HD	220	137	+ 83
Ovce, jahňatá	35	37	- 2
HD základné stádo	105	165	- 60
Ovce základné stádo	20	16	- 4
Celkom	2 176	2 368	-192

Moderné strojové vybavenie je základom na zvládnutie práce v optimálnych agrotechnických termínoch. V tomto smere je firma pomerne sebestačná, len počas zberu obilnín a výnimočných prác, ktorých príčinou je nepriaznivé počasie, prichádzajú na pomoc služby. Strojový park zahŕňa potrebné druhy strojov, strojných a iných zariadení využívaných vo výrobe a pri poskytovaní služieb obchodným partnerom. Tieto stroje pracujú za ťažkých podmienok vo všetkých ročných obdobiach a preto je ich opotrebovanie značné a údržba náročná a nákladná. Je dôležité strojový park obnovovať, čo spoločnosť zabezpečuje cez finančné leasingy a úvery.

Prevádzkový výsledok bol ovplyvnený rôznymi faktormi:

- výpadok tržieb z rastlinnej výroby bol 145 tis.€
najväčší výpadok zaznamenali tržby z repky olejnej o 146 tis.€
nepestovali sme zemiaky, výpadok tržieb 111 tis.€
- výpadok čiastočne nahradili tržby za pšenicu, raž a jačmeň - vyššie o 124 tis.€
- tržby za mlieko nižšie o 217 tis. €, tržby z predaja základného stáda nižšie o 64 tis.
mladých zvierat vyššie o 81 tis.€
- tržby z predaja služieb oproti roku 2019 zostali na tej istej úrovni, náklady za služby sa znížili o 72 tis. €
- výpadok tržieb sme riešili striktnou úsporou nákladov-výrobná spotreba celkovo nižšia o 351 tis.€
- náklady na mzdy a odvody sa zvýšili o 169 tis.€

Priame platby sme v decembri nedostali, úroky z revolvingového úveru teda neklesli, pribudli úroky z úveru na nákup pôdy a úveru na refundáciu nákladov na administratívnu budovu, ktorý poskytla VÚB a.s. vo výške 280 tis. Finančný výsledok oproti roku 2019 sa zhoršil o 22 tis.€.

Nižšia nedokončená výroba budúceho roku bola spôsobená jednak znížením vstupov do rastlinnej výroby z dôvodu šetrenia nákladov a ich efektívnejšieho využitia. Najmä však preto, že nám prírodné podmienky počas pri zakladaní novej úrody skomplikovali prácu. Plánovaný osev ozimných plodín nebol dodržaný a v jarom období roku 2021 musí byť realizovaná väčšia časť poľných prác ako po minulé roky.

Hospodársky výsledok spoločnosti v jednotlivých rokoch:

rok 2018 zisk 116 593,16 €

rok 2019 zisk 38 687,30 €

rok 2020 zisk 2 870,50 €

Obrat

	Rok 2020
celkové výnosy v prevádzkovej činnosti (bez zmeny stavu, aktivácie)	5 258 259,- €
Zdrojom výnosov boli tržby:	
predaj tovaru	8 746,- €
z rastlinnej výroby	806 540,- €
zo živočíšnej výroby	2 059 228,- €
služby	178 321,- €
prevádzkové podpory	1 489 296,- €
z predaja DHM a materiálu	238 130,- €
ostatné výnosy - z toho	477 998,- €
zelená nafta	90 133,- €
rozpustenie investičných dotácií	170 648,- €

V rámci projektu SOP boli vypracovaný projekt:

„**Výstavba, rekonštrukcia, modernizácia farmy dojníc Ľubel'a s nákupom strojov**, ktorý bol realizovaný dodávateľskou firmou Cestné stavby, s. r. o. Liptovský Mikuláš, ukončený v roku 2008.

V rámci projektu bolo preinvestované celkom 1 715 052 € z toho stavby a technológie 1 447 742 € a poľnohospodárske stroje 267 310 €.

Na základe zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. 1588/SOP PPA poskytla spoločnosti na tento projekt, pri dodržaní podmienok nenávratnú finančnú výpomoc vo výške 60% z celkových oprávnených výdavkov v sume 916 363 €. Do výnosov bolo do konca roka 2020 rozpustené 725 015 €.

V zhodnocovaní zariadenia, technológií a poľnohospodárskej techniky pokračoval projekt PRV SR 2007-2013:

„Modernizácia fariem Ľubel'a a Svätý Kríž“

Realizácia sa začala v roku 2008, stavebnú a technologickú časť realizovala spoločnosť VIPEX s.r.o. Liptovský Hrádok, projekt bol ukončený v roku 2011.

Investície celkom predstavovali sumu 3 391 962 € z toho - stavby a technológie 2 181 491 € a poľnohospodárska technika 1 210 471 €

Na základe zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. ZA00195 poskytla PPA spoločnosti na tento projekt, pri dodržaní podmienok nenávratnú finančnú výpomoc vo výške 50% z celkových oprávnených výdavkov vo výške 1 682 085 €.

Do výnosov bolo do konca roka 2020 rozpustené 1 273 998 €.

V rámci programu PRV SR 2014-2020

podopatrenie:

Podpora na investície do poľnohospodárskych podnikov, bol predložený projekt, ktorý v sebe zahŕňa tri oblasti – špeciálnu rastlinnú výrobu, živočíšnu výrobu a zavádzanie inovatívnych technológií po dodatku číslo 1. vo výške 1 743 845 €.

Nenávratný finančný príspevok je 50% z oprávnených výdavkov projektu t.j. 871 922,5 €

V roku 2016 bola nakúpená poľnohospodárska technika vo výške 1 241 529 €, ukončená prestavba kravína na ovčín Galovany a dokončená stavba uskladnenie objemových krmív Ľubel'a. Stavebné práce previedla spoločnosť Petrus s.r.o. Liptovský Mikuláš.

Spoločnosť podala 1. žiadosť /80%/ o platbu vo výške 731 456 €, ktorá bola uhradená.

Do výnosov bolo do konca roka 2020 rozpustené 619 573 €.

Po kolaudácii stavby v Ľubeli bola podaná 2. žiadosť /20%/ vo výške 140 467 €, ktorá bola v roku 2020 aj uhradená, do výnosov rozpustené 52 473 €.

Hlavným cieľom projektov bolo zvýšenie a zlepšenie štruktúry poľnohospodárskej produkcie pri dodržaní ochrany životného prostredia a životných podmienok zvierat, posilniť rozvoj spoločnosti, vytvoriť vhodné spoločenské prostredie, ktoré zlepši kvalitu života zamestnancov.

UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s. za účelom financovania projektu PRV SR 2014-2020 poskytla spoločnosti dlhodobý úver vo výške 1700 tis., ktorý bol splácaný pravidelnými splátkami ročne 170 040 € a splátkou z osobitného účtu - splatené Zostatok úveru k 31.12. 2020 je 147 917 €.

Zamestnanci

Čoraz menej ľudí chce žiť na vidieku a pracovať v poľnohospodárstve. Záujemcov o manuálnu prácu je málo, platy nízke. Spoločnosť sa snaží poskytnúť a vytvoriť vhodné motivujúce podmienky na udržanie a zotrvanie pracovníkov v zamestnaní prostredníctvom odmien a benefitov. Kvalitný a spokojný zamestnanec dosahuje dobré výsledky, pomáha rozvoju firmy, ktorá sa musí prispôbovať turbulenciám počasia a zmenám na trhu. Priemerný evidenčný počet zamestnancov k 31.12.2020 je 78 z toho:

5 vedúcich pracovníkov,
16 THP pracovníkov,
28 manuálnych pracovníkov v rastlinnej a živočíšnej výrobe,
25 pracovníkov- operátori a montéri strojov,
4 kvalifikovaných pracovníkov - opravári strojov

Cieľom spoločnosti bude snaha robiť veci s maximálnym výsledkom, aby nás nepriaznivé obdobie, ktoré v poľnohospodárstve nastalo aj tomto roku, zastihlo v dobrej kondícii. Do popredia musíme dostávať technológie, ktoré prinesú nový spôsob, ako bezpečne a zdravo pestovať rastliny a chovať zvieratá. Stabilitu odbytu udržiavať na dlhoročných zmluvných vzťahoch s obchodným partnermi. Sledovať a podľa možností znižovať materiálové a prevádzkové náklady.

Budúcnosť poľnohospodárstva je najmä vo vyspelej technike, ktorá vykonáva ťažkú prácu, ale vyžaduje aj kvalifikovaných odborníkov. Dôraz musíme upriamiť na šetrnosť a odolnosť voči klíme, udržať konkurencieschopnosť a vykonávať agrotechnické opatrenia zamerané na ochranu a zachovanie kvalitatívnych vlastností a funkcií poľnohospodárskej pôdy. Zvyšovať podnikateľskú pozíciu na trhu, hlavne kvalitou výrobkov a služieb, lebo len dokonalé poznanie postupov a systémov na poli, odbornosť a poctivá robota je zárukou dobrých výsledkov.

Odhadnúť celkové dopady na ekonomiku spoločnosti v zložitej situácii v súvislosti so šírením vírusu COVID-19 je veľmi náročné. Situácia sa stále vyvíja a dĺžka reštrikčných opatrení nie je známa. Neistota ohľadom ďalšieho vývoja ostáva naďalej veľká. Ekonomika spomaľuje, znižuje sa dopyt a cena poľnohospodárskych výrobkov, klesajú tržby.

Návrh na vysporiadanie výsledku hospodárenia za rok 2020

Zisk bežného účtovného obdobia po zdanení celkom 2 870,50 €

Rozdelenie:

-sociálny fond	28,70 €
-nerozdelený zisk minulých rokov	2 841,80 €

.